

KONFERENCIJA O CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA I PRILIKAMA ZA BOLJU HRVATSKU - PODRŽIMO ODRŽIVO

Zagreb, 25. ožujka 2019.

dr. sc. Ivana Gudelj, znanstvena suradnica

Program održivog razvoja do 2030. usvojen je na Općoj skupštini Ujedinjenih naroda u rujnu 2015. godine u New Yorku. U središtu tog Programa nalazi se 17 ciljeva održivog razvoja i 169 podciljeva donesenih u cilju okončanja siromaštva, neophodno potrebne zaštite planeta te osiguranja prosperiteta i mira. Kako bi se osigurala provedba, Program 2030. poziva na revitalizaciju globalnog partnerstva i održivo upravljanje.

Republika Hrvatska je jedna od zemalja koja je preuzela obvezu provedbe Programa. U srpnju ove godine Hrvatska će po prvi put podnijeti Dobrovoljni nacionalni pregled (DNP) i predstaviti ga sredinom srpnja na ministarskoj razini u New Yorku. Dobrovoljni nacionalni pregled će uključiti prikaz aktivnosti i rezultate provedbe 17 ciljeva održivog razvoja, popraćen primjerima dobre prakse.

Iako svatko od nas daje doprinos ostvarivanju održivih ciljeva i o svima nama ovisi u kojoj ćemo mjeri biti uspješni, poslovni sektor je onaj koji ima dominantnu ulogu u postizanju ciljeva održivog razvoja koji otvara nove gospodarske mogućnosti u područjima: hrana i poljoprivreda, gradovi, energija i materijali te zdravlje i dobrobit. Upravo ta područja predstavljaju oko 60 posto realnoga gospodarstva i od ključnog su značaja za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja.

Kako bi tvrtke pravovremeno i učinkovito mogle iskoristiti nove poslovne mogućnosti, one moraju, uz nastojanje postizanja što većeg tržišnog udjela i vrijednosti za dioničare s jednakim interesom i entuzijazmom, promicati društvenu i okolišnu održivost.

Pozivom predstavnika svih sektora društva da pomognu u oblikovanju nacionalnog plana daljnje provedbe ciljeva održivog razvoja u Hrvatskoj, Hrvatska gospodarska komora je, kao vodeća institucija našeg gospodarstva, organizirala Konferenciju o ciljevima održivog razvoja i prilikama za bolju Hrvatsku – Podržimo održivo, 25. ožujka, 2019., u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu s ciljem:

- senzibilizacije ključnih dionika o važnosti kvalitetne pripreme prvog Dobrovoljnog nacionalnog pregleda kojim Republika Hrvatska prvi put o svom napretku izvještava Politički forum o održivom razvoju na visokoj razini (*High-level Political Forum*), središnju platformu UN-a za praćenje i analizu ostvarivanja ciljeva održivog razvoja na globalnoj razini;
- neposredne razmjene stavova i iskustva predstavnika različitih sektora o primjeni i izazovima primjene ciljeva održivog razvoja te izradi dobrovoljnih nacionalnih pregleda
- okupljanja ključnih dionika iz svih sektora, pojedinaca i organizacija radi provedbe multisektorskog i multidioničkog konzultacijskog

Slika 1: Ciljevi održivog razvoja

procesa o sadržaju prvog Dobrovoljnog nacionalnog pregleda i postizanja konsenzusa o nacionalnim prioritetnim područjima djelovanja u vezi s ciljevima održivog razvoja;

- detaljnijeg razmatranja uloge informacijsko komunikacijskih tehnologija, odnosno digitalne revolucije, u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja;
- oblikovanja preporuka za nacionalni akcijski plan u vezi s daljnjom primjenom ciljeva održivog razvoja u Republici Hrvatskoj.

Slika 2: Sudionici konferencije

Tom je prigodom predsjednik Hrvatske gospodarske komore, **Luka Burilović**, informirao prisutne da Hrvatsku u srpnju ove godine čeka obveza objave prvog Dobrovoljnog nacionalnog pregleda o ostvarenju 17 ciljeva održivog razvoja i njegovo predstavljanje na Političkom forumu UN-a. Ukazao je kako je to veliki test za naše društvo u kontekstu čega možemo izabrati biti aktivni kreatori promjena, a ne pasivni promatrači. Pojasnio je da se radi o najvažnijoj razini procesa praćenja ostvarenja ciljeva kroz tri dimenzije – gospodarsku, društvenu i okolišnu. Najavio je da će to biti pregled napretka: obrazovanja, zdravstva, tržišta rada i ekonomskog rasta temeljem kojeg ćemo zapravo moći sagledati naše vrline i mane te uvidjeti i odlučiti na čemu trebamo intenzivnije poraditi. Naglasio je, nadalje, kako fokus treba biti na suradnju svih uključenih dionika, jer su ciljevi međusobno isprepleteni, te da se ne bismo smjeli dovesti u situaciju da svatko vuče na svoju stranu. Upravo iz tog je

Slika 3: Predsjednik Hrvatske gospodarske komore Luka Burilović

razloga HGK kroz platformu HGK_COR AKCELERATOR odlučila, kao vodeća institucija našeg gospodarstva, još intenzivnije raditi na podizanju kompetencija tvrtki i podržati održivo okupljanjem ključnih aktera u cilju što učinkovitije primjene Programa održivog razvoja 2030. UN-a. Kako bi naglasio važnost dugoročne ekonomsko-ekološke održivosti, gospodin Burilović je u motivacijskom duhu ukazao nazočnima da društvo ide naprijed kada se sadi drveće ispod kojeg neće sjediti oni koji su ga sadili, nego njihovi nasljednici.

Ministar zaštite okoliša i energetike **Tomislav Čorić** je ukazao da održivi razvoj nije i ne smije biti trend, nego obveza današnjeg društva. Prema riječima ministra Čorića, biti društveno odgovoran znači voditi društvo kroz transformaciju prema stabilnosti temeljem novih inovativnih rješenja. Informirao je kako Ministarstvo zaštite okoliša i energetike održivi razvoj konstantno podržava, a u sve planove i zaključke nastoje se integrirati globalne agende i ciljevi zacrtani na razini EU. Zaključio je smjernicom da planirati održivo znači planirati sinergijski učinak različitih sektora, izrazivši želju da održavanje ove prve konferencije bude početak tradicije održavanja istih i nadu da će zaključci konferencije biti konkretna pomoć institucijama da što bolje odrade svoj posao u kontekstu postizanja ciljeva održivog razvoja.

Slika 4: Ministar zaštite okoliša i energetike Tomislav Čorić

Državna tajnica u Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU, **Spomenka Đurić**, ukazala je da iako su ciljevi održivog razvoja globalni, njihovo ostvarivanje je zadaća i nacionalnih vlasti. Shodno tome smatra da i mi u Hrvatskoj moramo preuzeti sve obveze u sklopu Agende 2030. Uzevši u obzir kompleksnost tih ciljeva, koje treba ispuniti, te njihov pozitivan utjecaj na gospodarstvo i društvo u cjelini, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU daje svoj maksimalan doprinos putem Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, a osnovano je i Nacionalno vijeće za održivi razvoj s ciljem što intenzivnijeg doprinosa izgradnji Hrvatske koja će omogućiti jednak pristup obrazovanju, zdravstvu i poboljšati kvalitetu života svih naših građana.

Slika 5: Državna tajnica u Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU Spomenka Đurić

Slika 6A: 'We The People' for The Global Goals
<https://www.youtube.com/watch?v=RpqVmvMCmp0>

Veleposlanica Švedske u Republici Hrvatskoj, Diana Helen Madunic, je pod temom izlaganja Švedske politike za Program 2030. naglasila da je Agenda održivog razvoja odličan alat za temeljitu pozitivnu promjenu svijeta u kojem živimo. Spoznavši navedeno, Švedska se odlučila biti liderom na nacionalnom i globalnom planu u kontekstu ostvarivanja ciljeva Agende. Bili su svjesni potrebe rada u partnerstvu, odnosno uključivanja cijelog društva kako bi uspjeli u promjeni navika pojedinaca, a posljedično i društva u cijelosti. Stoga su organizirali masovne kampanje usmjerene na dionike iz privatnog, javnog i civilnog sektora. Sa zadovoljstvom je istaknula kako su u međuvremenu ostvarili veliki napredak, naročito po pitanju ravnopravnosti spolova i iskoristivosti obnovljivih izvora energije. Svjesna kompleksnosti procesa postizanja ciljeva održivog razvoja, konstatala je da je još puno posla pred njima u Švedskoj, kako je generalno potrebno ubrzati tempo promjena i transformirati globalno društvo kroz ciljeve održivog razvoja. Nazočnima je zaključno uputila preporuku da na ispunjenje ciljeva održivog razvoja ne gledaju kao na teret, nego kao alat za kreiranje boljeg sutra te prezentacijski podijelila snažan motivacijski video *We The People' for The Global Goals*

Predstavnik Europskog gospodarskog i socijalnog odbora, Cillian Lohan, izlagao je na temu Ciljevi održivog razvoja - prilika za promjene. Istaknuo je

važnost mobilizacije organizacija iz različitih sektora za uspješnu primjenu ciljeva održivog razvoja. Ukazao je na enormnu važnost da EU doprinese učinkovitijoj primjeni održivih ciljeva. Informirao je o konkretnim aktivnostima Europskog gospodarskog i socijalnog odbora kroz sudjelovanje u legislativi te povezivanje relevantnih institucija EU i dionika na terenu. 2018. godine naručili su studiju koja je razotkrila jaz između ciljeva strategije održivog razvoja i njihove provedbe u praksi. Evidentno je da imamo globalne sporazume, brojne nacionalne inicijative, aktivne lokalne zajednice, no još uvijek izostaje koherentno djelovanje na razini EU. Članovi Europskog gospodarskog i socijalnog odbora svojom obvezom smatraju svim novim sastavima EK jasno ukazati koji su ciljevi održivog razvoja, kolika je društvena dobrobit koja prati njihovu implementaciju te ih upućivati da sve politike koje kreiraju budu u skladu s njima. Lohan je zaključio naputkom da *business as usual model* mora inkorporirati održive ciljeve razvoja donoseći prosperitetnu promjenu društva

Christian Rupp sa Sveučilištu u Lübecku prezentirao je temu Digitalne tehnologije za ciljeve održivog razvoja naglasivši da je primjena modernih tehnologija velika pomoć na putu postizanja održivih ciljeva razvoja. Ukazao je da učinkovitoj primjeni modernih tehnologija nužno prethodi percepcija problema i

Slika 6: Veleposlanica Švedske u Republici Hrvatskoj Diana Helen Madunic

Slika 7: Predstavnik Europskog gospodarskog i socijalnog odbora Cillian Lohan

detaljno poznavanje tehnoloških mogućnosti, što prati uspješna implementacija, odnosno pronalaženje rješenja i postizanje benefita. Konstatirao je da živimo u svijetu u kojem najveće blago više nije nafta, nego podatci u kontekstu čega je primjena modernih tehnologija neizostavna. Zaključio je da o stupnju znanja (spoznaje) ovisi što će se u praksi poduzimati, odnosno kad vjetar puše netko gradi zid, a netko vjetroelektranu.

Slika 8: Christian Rupp sa Sveučilišta u Lübecku

Slika 9: Panel diskusija o izazovima primjena ciljeva održivog razvoja i mogućim prioritetima nacionalnog akcijskog plana: Ana Odak, Mario Horvatić, Igor Čizmek i Andreja Pavlović

U sklopu konferencije održana je panel diskusija o izazovima primjena ciljeva održivog razvoja i mogućim prioritetima nacionalnog akcijskog plana, a razgovarali su pomoćnica ministrice u Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU, **Ana Odak**, pomoćnik ministra u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, **Mario Horvatić**, pomoćnik ministra u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike, **Igor Čizmek** te predsjednica Zajednice za društveno odgovorno poslovanje HGK-a, **Andreja Pavlović**. Istaknuto je da su ciljevi održivog razvoja ujedno ciljevi našeg svrhovitog postojanja, a ujedno najviši demokratski i civilizacijski ciljevi. Nakon spoznaje da je Zemlja bolesna, ciljevi održivog razvoja postaju put izlječenja Zemlje. Bilo bi važno da održivi ciljevi razvoja postanu dio nacionalnog kurikuluma Republike Hrvatske uz davanje jednake pozornosti svakom od ciljeva, budući da su međusobno povezani.

O digitalnoj revoluciji kao katalizatoru pozitivnih društvenih promjena i jednom od šest područja ključnih za dugoročnu održivost do 2050. raspravljalo se u sklopu druge panel diskusije kojoj su iskustveni spoznajni doprinos dali predsjednica Ericssona Nikole Tesla, **Gordana Kovačević**, predsjednik Instituta za javnu upravu, **Ivan Koprić**, predsjednica Uprave IN2, **Katarina Šiber Makar** i profesor Fakulteta elektrotehnike i računarstva, **Marko Delimar**. Pojasnili su da informacijsko komunikacijske tehnologije imaju direktan i/ili indirektan utjecaj na svaki od ciljeva održivog razvoja. Ukazali su kako nova tehnologija uz stari način rada ne predstavlja pomak naprijed, nego nova tehnologija i novi način rada uz digitalno dostatno educirane kadrove.

Slika 10: Panel diskusija o digitalnoj revoluciji kao katalizatoru pozitivnih društvenih promjena: Gordana Kovačević, Ivan Koprić, Katarina Šiber Makar i Marko Delimar

Slijedom održane završne rasprave o prioritetima zaključeno je da su ciljevi održivog razvoja zapravo ciljevi zdravog razuma uvriježeni u većini društvenih zajednica, da je naša generacija prva koja može iskorijeniti siromaštvo i posljednja koja može zaustaviti klimatske promjene, a glavnu ulogu u ostvarivanju tih ciljeva imat će upravo održivi razvoj. Održivi razvoj predstavlja obvezu današnjeg društva za ono što dolazi, pri čemu se ne smije dopustiti da se on pretvori u još jednu floskulu i puko formalno ispunjavanje nametnutih ciljeva, budući da se radi o procesu i promjeni koja neće utjecati samo na domaće gospodarstvo i okoliš, već i ono što je svima najvažnije, na našu djecu – poručeno je s konferencije. ■